

Bil. 50

Selasa

15 Disember 2020

MALAYSIA

PENYATA RASMI PARLIMEN

Parliamentary Debates

KAMAR KHAS

Special Chamber

**PARLIMEN KEEMPAT BELAS
PENGAL KETIGA
MESYUARAT KETIGA**

K A N D U N G A N

UCAPAN DI BAWAH USUL BERKENAAN PERKARA TADBIR KERAJAAN [P.M. 17]:

- **Isu Pembatalan Perkhidmatan RAPID Kamunting
yang Bakal Menjejaskan Pergerakan Warga
Taiping Khasnya Golongan Warga Emas**
- YB. Tuan Teh Kok Lim (*Taiping*) (Halaman 1)
- **Kesaksamaan Gender Dalam Kewarganegaraan**
- YB. Puan Maria Chin binti Abdullah
(*Petaling Jaya*) (Halaman 3)

**MALAYSIA
KAMAR KHAS
PARLIMEN KEEMPAT BELAS
PENGKAL KETIGA
MESYUARAT KETIGA**

Selasa, 15 Disember 2020

Mesyuarat dimulakan pada pukul 12.00 tengah hari

DOA

*[Timbalan Yang di-Pertua (Dato' Mohd Rashid Hasnon)
mempengerusikan Mesyuarat]*

**UCAPAN DI BAWAH USUL
BERKENAAN PERKARA TADBIR KERAJAAN (P.M. 17)**

**Isu Pembatalan Perkhidmatan Rapid Kamunting
yang Bakal Menjejaskan Pergerakan Warga Taiping
Khasnya Golongan Warga Emas**

12.04 tgh.

Tuan Teh Kok Lim [Taiping]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya telah menerima aduan bahawa perkhidmatan Bas Rapid Kamunting telah ditamatkan mulai saat ini. Oleh itu, saya rasa terpanggil untuk minta penjelasan pihak kementerian kenapa satu keputusan yang bakal menjejaskan corak kehidupan golongan warga emas dan miskin dibuat pada ketika seluruh masyarakat berhadapan dengan ancaman wabak COVID-19.

Untuk makluman Dewan yang mulia ini, operasi Rapid Kamunting mungkin tidak membawa keuntungan tetapi demi kelestarian penduduk Taiping, kerajaan harus terus memberi subsidi yang mencukupi untuk ia terus beroperasi seperti yang kami usahakan sewaktu Kerajaan Pakatan Harapan.

Kejayaan Taiping mengharumi nama Malaysia di pentas dunia memenangi anugerah 'Top 3', dengan izin, Destinasi Lestari Terbaik Dunia 2018, ditambah pula pada tahun lepas, Taiping turut berjaya memenangi projek rintis Bandar Mesra Usia yang pertama di Asia Tenggara yang ditaja oleh Program Pembangunan Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (UNDPP).

Besarlah harapan saya sekiranya pihak kementerian akan mengambil inisiatif untuk meneruskan operasi Rapid Kamunting dengan kajian mengubahsuai jadual dan laluan yang sedia ada. Mohon usahakan. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Mohd Rashid Hasnon]: Minta Yang Berhormat Menteri Pengangkutan atau timbalannya untuk menjawab.

12.05 tgh.

Timbalan Menteri Pengangkutan [Tuan Haji Hasbi bin Habibollah]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. *Bismillahi Rahmani Rahim. Assalammualaikum warahmatullahi wabarakatuh.* Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Yang Berhormat, perkhidmatan Rapid Kamunting adalah merupakan satu inisiatif yang dilaksanakan di antara pihak Prasarana Malaysia Berhad, Pihak Berkuasa Pelaksanaan Koridor Utara (NCIA) dan juga Kerajaan Negeri Perak untuk menyediakan perkhidmatan bas henti-henti di kawasan Kamunting dan Taiping bermula pada 3 Mac 2016.

Sepanjang tempoh perjanjian selama tiga tahun yang telah dimeterai, pihak NCIA telah membayar sejumlah RM6.75 juta bagi tempoh tiga tahun perkhidmatan yang disediakan iaitu kontrak perjanjian asal telah tamat pada 28 Februari 2019. Semenjak 1 Mac 2019 sehingga 30 November 2020 pula, pihak Prasarana terpaksa menanggung kos operasi terkumpul yang sangat tinggi iaitu sebanyak RM4.45 juta.

Keseluruhannya, jumlah peruntukan kewangan bagi tujuan pengoperasian yang telah ditanggung oleh kerajaan adalah berjumlah RM11.2 juta untuk tempoh lebih kurang 57 bulan iaitu 4 tahun 9 bulan atau lebih kurang RM196,491 dibelanjakan menanggung kos operasi sebulan.

Dalam hubungan ini, perkhidmatan Rapid Kamunting telah tetap diteruskan walaupun permintaan daripada pelanggan adalah amat rendah di kalangan penduduk setempat. Berdasarkan rekod, hanya sejumlah 150 pelanggan menggunakan perkhidmatan ini untuk sehari atau lebih kurang 4,500 pelanggan sebulan. Ini bermakna, bagi setiap penumpang yang menggunakan perkhidmatan Rapid Kamunting, kerajaan telah menanggung subsidi lebih RM20.20 seorang pelanggan. Purata tambang Rapid Kamunting adalah RM1.00 seorang.

Oleh yang demikian, kos pengoperasian adalah terlalu tinggi berbanding jumlah penumpang yang menggunakan perkhidmatan tersebut menjadikan penyediaan perkhidmatan ini tidak lagi ekonomi dan berdaya saing untuk diteruskan.

Memandangkan jumlah pelanggan yang rendah, inisiatif pengangkutan awam lain dengan berskala kecil adalah lebih bersesuaian untuk kegunaan penduduk tempatan seperti penggunaan perkhidmatan teksi atau *e-hailing*. Selain itu, bagi kawasan luar bandar, perkhidmatan pengangkutan bas henti-

henti dengan kapasiti kecil iaitu antara 11 sehingga 20 tempat duduk yang bersifat *on-demand* dengan izin, atau berkonsepkan tempahan awal boleh dibangunkan dan disediakan dengan sumbangan dan kerjasama pihak berkuasa negeri dan pihak berkuasa tempatan. Pihak berkenaan boleh membincangkan konsep ini dengan pihak Prasarana secara lebih lanjut mengenai cadangan sebegini. Sekian, terima kasih.

Kesaksamaan Gender Dalam Kewarganegaraan

12.09 tgh.

Puan Maria Chin binti Abdullah [Petaling Jaya]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Ini adalah berkenaan dengan isu kewarganegaraan. Perlembagaan Malaysia melalui Artikel 14 secara khusus dan automatik memberikan warganegara lelaki hak untuk memberikan kewarganegaraan Malaysia kepada anak mereka yang dilahirkan di luar negara.

Sebaliknya, wanita warganegara Malaysia perlu bergantung kepada proses permohonan melalui Artikel 15(2) untuk memberikan kewarganegaraan kepada anak-anak yang dilahirkan di luar negara. Proses permohonan ini mengambil masa dan sentiasa diproses lewat dan berulang kali ditolak tanpa sebarang jaminan bahawa kewarganegaraan akan dianugerahkan.

■1210

Akibatnya, segolongan wanita warganegara Malaysia terpaksa bergantung kepada suami warganegara asing untuk memastikan status kewarganegaraan yang sah untuk anak mereka. Oleh sebab kekangan mendapat kewarganegaraan untuk anak-anak, mereka tidak mendapatkan akses kepada pendidikan, penjagaan kesihatan, peluang ekonomi, perlindungan sosial.

Mereka juga menghadapi kesukaran untuk mendapatkan visa di Malaysia, kerana wanita warganegara Malaysia tidak dianggap sebagai penjaga yang setara kepada anak mereka oleh Jabatan Imigresen Malaysia. Ini menyebabkan situasi yang tidak menentu untuk wanita. Soalan yang berada di sini adalah;

- (i) apakah SOP dan kriteria yang digunakan dan mengapa sampai sekarang wanita warganegara tidak dapat memohon kewarganegaraan untuk anak mereka yang lahir di luar negara;
- (ii) apa yang boleh dilakukan oleh kerajaan untuk

meningkatkan kadar kelulusan dan memendekkan masa proses untuk mengurangkan kesukaran yang dihadapi oleh ibu warganegara Malaysia;

- (iii) berapa ramai wanita warganegara Malaysia dan anak mereka yang menghadapi kekangan melalui Artikel 15(2) dan harap diberikan data serta bila semua permohonan ini akan diproses; dan
- (iv) semasa COVID-19, ramai wanita warganegara Malaysia tidak dapat pulang ke Malaysia untuk mendaftar anak mereka. Apa tindakan kementerian boleh diambil untuk mempercepatkan permohonan mereka.

Last sekali ialah cadangan. Kewarganegaraan bagi anak kelahiran wanita warganegara Malaysia harus dipastikan dan boleh diperoleh di konsulat, kedutaan atau Suruhanjaya Tinggi Malaysia di luar negara. Pendaftaran kewarganegaraan secara automatik harus diberikan kepada anak kelahiran wanita warganegara Malaysia. Ianya harus berkesan secara retrospektif terhadap semua permohonan kewarganegaraan yang masih diproses. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Mohd Rashid Hasnon]: Minta Yang Berhormat Menteri Dalam Negeri atau timbalannya menjawab.

12.12 tgh.

Timbalan Menteri Dalam Negeri II [Tuan Jonathan bin Yasin]: Tuan Yang di-Pertua yang dihormati dan Yang Berhormat Petaling Jaya. Jawapan kepada persoalan daripada Yang Berhormat Petaling Jaya adalah seperti berikut. Bagi anak yang dilahirkan di luar negara dalam perkahwinan ibu bapa yang berdaftar mengikut perundangan berkuat kuasa di Malaysia ialah taraf kewarganegaraan Malaysia boleh diperoleh melalui permohonan yang dikemukakan dalam tempoh satu tahun dari tarikh kelahiran tersebut seperti berikut:

- (i) kewarganegaraan melalui kuat kuasa undang-undang di bawah Perkara 14 Perlembagaan Persekutuan bagi anak kepada lelaki bertaraf warganegara Malaysia; atau
- (ii) kewarganegaraan melalui pendaftaran di bawah Perkara 15(2) Perlembagaan Persekutuan bagi anak berumur bawa 21 tahun kepada ibu bertaraf warganegara Malaysia dengan bapa bertaraf bukan warganegara.

Lazimnya anak tersebut boleh memperoleh taraf kewarganegaraan mengikut taraf bapanya sewaktu kelahiran berlaku di luar negara. Dalam hal ini, pertimbangan dibuat Perkara 15(2) Perlembagaan Persekutuan turut mengambil kira dasar kerajaan yang tidak mengiktiraf dwi kewarganegaraan

Berhubung dengan kadar kelulusan dan tempoh masa permohonan kewarganegaraan, kementerian sedang melaksanakan tindakan segera secara berperingkat terhadap semua permohonan kewarganegaraan yang diterima dan sentiasa berusaha untuk memudah cara permohonan berkenaan selagi ia selaras dengan perundangan yang berkuat kuasa tanpa mengira kaum, keturunan, agama, latar belakang, pendidikan, kesihatan dan sosioekonomi.

Menjawab pertanyaan Ahli Yang Berhormat berkaitan bilangan permohonan kewarganegaraan di bawah Perkara 15(2) Perlembagaan Persekutuan berkenaan, berdasarkan rekod Jabatan Pendaftaran Negara (JPN), dalam tempoh dari tahun 2015 hingga 30 November 2020, sebanyak 3,184 permohonan telah diterima. Daripada jumlah permohonan berkenaan, sebanyak 2,229 permohonan sedang diproses.

Untuk makluman, permohonan kewarganegaraan di bawah Perkara 15(2) Perlembagaan Persekutuan telah boleh dikemukakan di Pejabat Perwakilan Malaysia di luar negara (MALAWAKIL) terdekat dalam tempoh satu tahun selepas kelahiran berlaku atau di pejabat JPN.

Dalam hal ini, para pemohon tetap dibenarkan untuk mengemukakan permohonan berkenaan tanpa memerlukan ibu atau bapa pulang ke Malaysia khususnya semasa penguatkuasaan Perintah Kawalan Pergerakan mulai 18 Mac 2020 dengan syarat pematuhan kepada prosedur operasi standard dan tatacara Kementerian Kesihatan Malaysia.

Tuan Yang di-Pertua, di bawah peruntukan undang-undang sedia ada, JPN tidak pernah diberi kuasa untuk mengeluarkan sijil kelahiran kepada anak yang telah dilahirkan di luar negara. Ini kerana tanggungjawab untuk mengeluarkan sijil kelahiran tersebut adalah di bawah bidang kuasa negara di mana kelahiran anak tersebut berlaku.

Oleh yang demikian, pendaftaran kelahiran boleh dibuat di negara kelahiran anak tersebut dan keperluan untuk kembali ke Malaysia dan mendaftar seharusnya tidak berbangkit.

Seterusnya, berhubung dengan isu berkaitan anak kepada wanita warganegara Malaysia yang ingin memasuki Malaysia dan tidak memiliki pas

lawatan sosial jangka panjang, Jabatan Imigresen Malaysia atau JIM telah menyediakan platform atas talian iaitu MyTravelPass (MTP) yang khusus untuk urusan permohonan kebenaran masuk ke Malaysia. Sistem ini boleh diakses melalui laman web rasmi JIM iaitu www.imi.gov.my atau mtp.imi.gov.my. Sekian dan terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Mohd Rashid Hasnon]: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Ahli-ahli Yang Berhormat, dengan itu tamat sesi ucapan di bawah Usul Berkenaan Perkara Tadbir Kerajaan mengikut Peraturan Mesyuarat 17 pada hari ini. Ahli-ahli Yang Berhormat, Mesyuarat Kamar Khas hari ini ditangguhkan sehingga jam 12.00 tengah hari, hari Rabu, 16 Disember 2020. Terima kasih Ahli-ahli Yang Berhormat.

[Kamar Khas ditangguhkan pada pukul 12.17 tengah hari]